

Ajtársaság

† Izabella főhercegasszony
Rozgonyi udv. és kam. fényképész felvétele

Izabella főhercegasszony életéből: 1. A főhercegi pár Sopronban. 2. A budapesti Szent Imre-szobor (a főhercegnő ajándéka). 3. A főhercegnő aranylakodalmán családja körében Magyaróváron

A Társaság

SZÉPIRODALMI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, I. kerület, Horthy Miklós-út 1. szám.
Telefon: Szerk.: A. 68-3-88. Kiadóhiv.: A. 68-2-82.

Szerkeszti és kiadja:
MIKICH KÁROLY

Előfizetési árak:
Egy évre 25 P., félévre 14 P., negyedévre 8 P.
Utólag fizetve negyedévre 10 P. Egyes szám 80 fill.

IZABELLA KIRÁLYI HERCEGNŐ HALÁLA

Szombaton reggel csendben és fájdalom nélkül el- távozott az élők sorából Izabella főhercegnő. Hetekkel ezelőtt már mindenki tudta a főhercegi család-
lában, hogy kikerülhet- len a vég, a halál azonban mégis mindenkit megdöb- bentett. Napokkal előbb megkezdődött már a halál- tusa, már csak a szíve élt a főhercegnőnek, kitartóan viaskodva utolsó percéig a halállal. Hajnali hét óra után a szíve is meg- sünt dobogni.

Hetvenhat éves volt az elhunyt főhercegnő. Kora fiatalága óta Magyaror- szágon laktak, előbb Pozsonyban, majd Budapes- ten s a Habsburg-család- hölgytagjai közül talán ő állt hozzánk legközelebb. Már a háború előtt évtize- dekekkel Magyarországra ke- rült és pozsonyi palotájuk egy negyedszázadon át központja volt a társadalmi és szociális életnek. Igen népszerű volt már ekkor a pozsonyi társasági kö- rökben, minden társadalmi megmozdulásnál ott volt s különösen a jótékony- sági intézményeket karolta fel lelkesen. A magyar háziipar nekilendülése az ő nevéhez fűződik, fárads- hatatlanul munkálkodott a magyar népművészet fej- lesztésén, amely az ő tevé- kenysége révén gyönyörű eredményeket ért el. Rajon- gója volt a szépnek, de nemcsak mint előkelő amatőr, hanem mint hozzáértő művész is. Kitűnően zongorá- zott, különösen a régi klasszikus számok szerepeltek

gyakran házi hangversenyeinek műsorán. Fiát tökéle- tesen magyarnak nevelte s annak idején négyszer is megjelent Ferenc József királynál audiencián, hogy

Albrecht az iskolában ne csak németül, hanem ma- gyarul is tanulhasson.

A háború után Buda- pestre költözött az Uri- utcai palotába. Társadalmi és szociális munkáját azon- ban előrehaladott kora el- lenére továbbfolytatta. A várbeli palotájában igen gyakran látta vendégül a magyar társadalmi, poli- tikai és művészeti előkelő- ségeket, valamint a dip- lomáciai testület tagjait. Egy-egy ilyen teán való- ságos kiállítást rendezett a magyar háziipari termé- kekből, amelyekbe a ma- gyar motívumokat éppen az ő kezdeményezésére vitték be. Az Uri-utcai palota bútorai remekbe készült hazai műdarabok s uradalmainak berende- zése, vadászkastélyai is híresek erről az oldalról. Rengeteg eféle tervezése maradt fenn, — annak ide- jén ő tervezte Albrecht főherceg első díszmagyar- ruháját is.

Az elmúlt évben egyik legdrágább diadémját adta el s a vételárat felajánlotta a Szent Imre szobor cél- jaira. A szobor — Kis- faludy-Stróbl munkája —

a Horthy Miklós-úti körtéren van és örökké hirdetni fogja a fenkölt lelkű főhercegnő emlékét.

Szenvedélyes vadász volt. Vadászkastélyai szezo- nonként népesek voltak a vendégjárástól, igen gyakran

Izabella kir. hercegnő és Frigyes kir. herceg
(aranylakodalmuk alkalmából).

Kallós udv. és kam. fényképész felvétele

LOHR MÁRIA-KRONUSZ

Vegytisztító, csipkétisztító és kelmefestő
Gyár és központ: VIII. kerület, Baross-
utca 85. szám. / Telefon: József 302-37

látta vendégül a Kormányzót, valamint a kabinet tagjait. Még tavaly is kijárt vadászni szalonkára és két év előtt lőtte az utolsó szarvast. Három évvel ezelőtt ülte meg férjével együtt házasságának ötvenéves évfordulóját. Ebből az alkalomból egész sereg műtárgyat ajándékozott a nemzetnek, amelyeket jelenleg a Nemzeti Múzeumban őriznek. Ekkor táncolt utoljára. Fiával Albrecht főherceggel táncolta az utolsó csárdást . . .

Izabella főhercegnő 1856 február 27-én született a vesztfáliai Dülmenben. Atyja Croy Rudolf herceg, anyja pedig Ligne Natália hercegnő. Ősei a XII. században tűntek fel és egyes vonatkozásokban a magyar Árpád-házból származtatják magukat és pedig III. Endrétől, akinek egyik fia Franciaországba szakadt s ő lenne az őse a Croy-családnak.

A főhercegnő kora ifjúságát szülői házában töltötte, 1878 október 8-án kötött házasságot a vele egyidős Frigyes főherceggel. Házasságukból hat leány és egy fiú született. Mária Krisztina főhercegnő, aki özvegyi sorban él Westfáliában, mióta férje, Salm-Salm Emanuel örökös herceg a világháborúban Pinsknél elesett, Mária Anna főhercegasszony, Illés bourbon páрмаi herceg felesége, Mária Henriette főhercegasszony,

Izabella kir. hercegasszony utolsó nyilvános szereplése a Szent Imre-szobor leleplezésén (1930)

Hohenlohe-Schillingsfürst Gottfried herceg felesége, Gabriella főhercegnő, aki még hajdon és Budapesten él családja körében, Izabella Mária főhercegasszony, György bajor herceg volt felesége, akinek házasságát a legfelsőbb bajor törvényszék semmisnek nyilvánította, Mária Alice főhercegasszony, báró Waldbott-Bassenheim Frigyes Henrik zemplénmegyei nagybirtokos felesége, aki állandóan a zemplénmegyei Tolcsván lakik. Az egyetlen fiú, aki a házasságból született, Albrecht főherceg, aki tavaly nőül vette Rudnay Lajos szófiai magyar követ elvált feleségét Lebach Irént.

Izabella főhercegasszony csillagkeresztes hölgy volt,

a szuverén máltai lovagrend, a bajor Terézia-rend és a magyar Erzsébet-rend nagykeresztese. Az Erzsébet-rend nagykeresztjével Ferenc József király a főhercegasszonyt vallási, emberbaráti és jótékonyági téren szerzett érdemeinek elismeréséül tüntette ki.

Betegsége csak a közelmúlt időkben támadta meg s az orvosok az első időben bíztak is fölépülésében. Családja az első naptól kezdve állandóan mellette tartózkodott s az elmúlt héten a betegség hírére a spanyol király, XIII. Alfonz is Budapestre érkezett — de már későn, alig egy órával a bekövetkezett halál után.

Izabella kir. hercegasszony utolsó megjelenése egy bálon (Vitézi-bálon 1929)

A Mátyás-templom egyik baloldali oldalhajójában állították fel a ravatalt s ide zarándokolt a család, úgyszólván a nap minden szakában. Naponként három csendes misét mondtak a templomban az elhunyt főhercegnő lelki üdvéért, szerdán reggel pedig áthelyezték a ravatalt a templom főhajójába s tíz órakor Serédi Jusztinián hercegprimás szentelte be az elhunyt főhercegnő holttestét. A temetésen résztvett a család negyvenkét tagja, a Kormányzó, a kormány, továbbá az ország előkelősége, úgyszólván teljes számmal, valamint a Pestre akreditált diplomáciai testület. Ideiglenesen a Mátyás-templom kriptájában helyezték nyugalomra Izabella főhercegnőt, aki mindaddig itt pihen, amíg el nem készül Magyaróváron a most épülő mauzóleum.

AZ ŐSZI LAKBERENDEZÉSI VÁSÁRON általános fel-tűnést keltettek a *Sebők és Társa* üvegiparművészeti műhely csodálatos kreációi. Sebők József éveken át Párisban dolgozott, míg most budapesti műhelyében (VI. Eötvös-u. 26/b. II. em. Telefon: Aut. 254-68) láthatók ezek a bámulatos finomságú nipp- és vitrintárgyak, melyek a legszebb külföldi hasonló cik-keket is felülmulják.

Salon Penzio

IV. kerület, Váci-utca 56. szám, I. emelet.

Teljesen újonnan átalakítva új vezetéssel ismét megnyílt. Gyönyörű erkélyes, logiás szobák. Elsőrangú ellátás, mérsékelt árak. Olcsó ebédértel. T. 87-0-89

TÁRSASÁGI HIREK

SZEMÉLYI HIREK. A Kormányzó *Sztranyavszky Sándor* államtitkárnak felmentése alkalmából a II. osztály jellegét adományozta, továbbá megengedte, hogy elismerése tudtul adassék: *Ángyán Béla* és *Kállay Miklós* felmentett államtitkároknak, *Darányi Kálmán*, bárcziházi *Bárczy István*, *Tormay Géza* államtitkároknak, *Tóry Gergely* és *Jezsovics János* h. államtitkároknak, *Szudy Elemér*, *Boór Aladár*, *Barsy Aladár*, *Fejér Géza*, *Böhm Ferenc*, *Vencelly Béla*, *Dorner Aurél*, *Zsigmondy Kálmán*, *Laddnyi Jenő*, *Szilágyi Béla* min. tanácsosoknak, *Csathó Andor*, *Staub Károly* c. min. tanácsosoknak, *Pajor József* s. hiv. főigazgatónak. A II. oszt. érdemkeresztet a csillaggal kapta: *Szell József* főispán, *Kerntler Kálmán* c. államtitkár, *Mayer Károly* és *Gévay-Wolff Nándor* államtitkárok, *Samarjay Lajos* és *Szily Kálmán* c. államtitkárok pedig a II. oszt. érdemkeresztet a csillagot. A II. oszt. érdemkeresztet kapták: *Gogolák Károly*, *Bárány Gerő* és *Péteri Ödön* c. h. államtitkárok, *Benkó Ferenc* h. államtitkár, *Perczell Miklós* *Tatits Árkád*, min. főtanácsosok, *Grabovszky Miklós*, *Pataky Tibor*, *Hajós László* min. tanácsosok, *Koós Ödön* c. min. tanácsos és *Senn Ottó* máv. elnökhelyettes. *Ferenczy Izsó* c. h. államtitkár és br. *Kéthly Károly* min. tan. a min. főtanácsosi jelleget, *Kassay Farkass Béla*, *Bencs Zoltán*, *Tomsányi Gyula*, ifj. *Kovács Dénes* és *Hanák Béla* oszt. tanácsosok pedig min. tanácsosi címet kaptak. — A Kormányzó megengedte, hogy vitéz *Tárczay Felicides Román* min. tanácsos a bolgár Polgári Érdemrend középkeresztjét, vitéz *leveldi Kozma Miklós* min. tanácsos a norvég Szent Olav-rend II. osztályú középkeresztjét, *Zilahy Dezső* a Székesfehérváros Idegenforgalmi Hivatal igazgatója a pápai Pro Ecclesia et Pontifice keresztet és az Osztrák Köztársaság Arany

Díszjelvényét, Horváth István földbirtokos a Johannita Lovagrend jelvényét elfogadja és viselje, továbbá *Péchy Eduádnak* bátor életmentéséért a bronz érdemérmét adományozta. — A kultuszminister *Pettykó János* egyetemi főtanácsosnak elismerését és köszönetét fejezte ki.

HYMEN. *Schandl Károly* dr. az Országos Központi Hitelszövetkezet alelnök-vezérigazgatója, ny. földművelésügyi államtitk., országgyűlési képviselő és felesége *Menyhért Tessa* leányát *Tessát* f. év szeptember hó 8-án este 6 órakor vezette oltárhoz a budavári koronázó templomban *Ziegler Géza* okl. építész-mérnök, kir. főmérnök, *Ziegler Géza* és felesége *Nocker Anna* fia.

Harmathy Károly budapesti ügyvéd és felesége *Tószögi Erzsébet* fia *Áttila* e hó 8-án tartotta esküvőjét *Lánczy Béla* és felesége *Szutor Mária* leányával *Erzsébet*tel.

Budatini Budinszky Olgát oltárhoz vezette *Gruber Antal* főmérnök.

NYARALÁSI HIREK. *Nickl Alfrédék* Lillafüreden tartózkodtak. — *Schmidt Lajosék* Seebodenben nyaralnak a millstadti-tó mellett. Ugyanott tartózkodtak *Dietl Huberték* is. — *Z. Halmos Magda* Brioniban van. — *Bálint Zoltán* Cannesben és Párisban töltötte a nyárutót. — *Füredi András* Tátrafüreden üdül. — *Baittrok József* a lengyelországi Krynycán nyaral.

A MAGYAR KÜLÜGYI TÁRSASÁG kebelében az angolnyelvi tanfolyamok ez évben is a Markó-utcai iskolai épületben nyílnak meg. Beiratások kezdődnek szept. 28-tól okt. 1-ig, régi hallgatóknak és haladóknak október 2-5-ig d. u. Első előadási nap okt. 7. d. u. 4-9, kezdőknek heti 3, haladóknak 2 órában. Beiratási díj 14.— P. Tandíj nincs!

MEGÓVJA a kimerültségtől a húsító *Animo* szilárd kölni pálcika.

KOZMETIKAI ORVOSI RENDELŐ, IV. Bécsi-utca 1. Szépségápolási-, kozmetikai bőrgyógyászati-, kozmetikai sebészeti (orr-, fül-korrektúra, ránceltávolítás), kozmetikai-, fogyasztó- és gyógytorna-osztályai újból megnyitottak. Telefon: 80-7-39.

Dr. Winkler György és felesége Waldhauser Sylvia

Kamara Fotóriport Vállalat felvétele

BÉRAUTÓ

elegáns magánjellegű, városi vagy vidéki utakra legjutányosabban rendelhető: **TAUBER** bérautóvállalat IV, Váci-utca 81. Aut. 838-24. (Belvárosi garage)

Cigaléban: 1. Ferenczyné sz. nemes Takács Joli. 2. Vitár Dusy, Csorba Irén, Metz Sári, Garbassy százados, Ferenczyné, Benevenia fürdőigazgató

† **LIPÓT SZALVÁTOR FOHERCEG**, Ferenc József unokatestvérének Károly Szalvátor főhercegnek fia, hosszas betegség után 68 éves korában meghalt. A régi közös hadseregnek volt vezérezredese és hosszú éveken át tüzérségi főfelügyelője, majd a világháború alatt az osztrák-magyar Vörös Kereszt vezetője. A forradalom után évekig Spanyolországban tartózkodott és innen ered fiának Antal főhercegnek ismeretsége is feleségével Iléana hercegnővel. A színajai esküvőn még jó egészségben vett részt azonban hazaérkezése után régi bélbaja kiújult s ismételt operáció ellenére véget vetett életének. Temetése az osztrák hadügyminisztérium intézkedésére katonai pompával fog megtörténni. Holttestét a tiszti kaszinóban ravatalozák fel és a Szent István-templomban történő be-szentelés után a Kapucinusok sírboltjában helyezik örök nyugalomra. Özvegyén Blanka hercegnőn kívül 6 gyermeke gyászolja.

A **SEMMERINGI KURHAUSBAN** hosszabb ideig tartózkodtak a többek között:

Apponyi Franciska grófnő, csepeli báró Weisz Jenő és Alfonz, báró Kornfeld Zsigmondné, pellérdi Brázay Gizella, Lepkowsky Szaniszlóné, Chorin Ferenc és családja, Fellner Henrik, Delmár Emil, Grecsák Richárd, Klinger Zsigmondné Budapestről, Németh Károly főispán Győrből, Szinyey-Merse Félixné Tiszakürtől, Schrikker Imre Balatonbozsokról, Redlich pénzügyminiszter Bécsből, Api Ivakimoglou Alexandriából, Marie Croy San Franciscoból.

ROZSNYAY KÁLMÁNÉK verőcei otthonukban a nyári szezon alatt vendégül látták a következőket:

Vitéz Garamszeghnyé Csáky Julianna, Thomán Istvánné és leánya Erzsébet, Lubier Sydlovszka Tola grófnő, Oroszlányi Erzsébet, Bartóffy Miklós ezredes és neje, Ránky Mária, Perczel Miklósné, ifj. Buzay Károlyék, dr. Dinnyés Pálék, Angyán Béláné, Sándor Gézáék, Vég helyi Viktorék, Réthy-Haszlinger Ferencék, Galiczyn Dimitri herceg, Faragó Lászlóék, Berczell Nelly és Tibor, Pekáry István, Dévényi Jenő, Szentmihályi Tibor, Ráday Gyuláék, csabab Wagner Józsefék, Cholnoky Tibor és István, Nagy Zoltánék, Friss Endre, Gebauer Gusztávék, Taussig Aladár őrn., Sandtner Ervinék, Mollináry Gizella, Halász Ákosné, Dióssy Ödönék, Brabecz József és felesége, Meszlényi Róbertné és leányai, Col-las Irén bárónő, Rudán Béláné és leánya Jolánka, Ascher Oszkár, Orbók Attila, Mezey Kálmán, Rá-pócsi Sándorné és hugai, Menyhárt György, Pérely Imréné, és Paál Ilonka stb.

Winkler-Waldhauser-esküvő. Koszorúsleányok balról-jobbra: Waldhauser Éva, Limmer Liló (Chemnitz), Lang Ilse, Waldhauser Ily, Waldhauser Margit. Vőfélyek: ifjú Lechner Jenő, Bodócsy László, ifj. Káldi Gyula, Waldhauser György, Balogh Lőránd, ifj. Geszler Ödön. Elöl: Tceppfer Christa és Roberta

Kamara Fotóriport Vállalat felvétele

HALÁLOZÁS. Orczy András báró, a főrendiház örökös tagja, a máltai

lovagrend tb. tagja, életének 61-ik évében elhunyt. E hó 2-án helyezték örök nyugalomra az ujszászi kegyúri templomban levő családi sírboltban. A boldogultat felesége sz. Piret de Bihain Leona bárónő, Erzsébet királynő palotahölgye és gyermekei Lőrinc és Zsuzsanna, unokái Orczy György István báró és Mária Angelika mellett kiterjedt és előkelő rokonság gyászolja.

AZ ILLUSTRIRTE ZEITUNG legújabb (4512) számában aktuális képek és művészi illusztrációk tömege teszi változatossá. Mutatványszámot készséggel küld a kiadó: J. J. Weber, Leipzig C. I.

LEVÉL BERZÉTHEY LENKÉHEZ MONTE-CARLOBÓL

Kedves Lenke! Az idei esős nyár, amely oly sokat árt az Exposition Colonialnak, óriási hasznot hoz az azuri tengerpart üdülőhelyeinek. Mindenki tudja, hogy főleg franciának soha eszükbe nem jutott volna ezelőtt néhány évvel nyáron a Cote d'Azuria utazni. A hotelek háromnegyedrészre zárva volt és a nyitvalevőkben feleáron lehetett lakni, sőt étkezni is. Az idén ez már nem létezik és a franciák is egészen természetesnek tartják, hogy villáikat a nyár folyamán is meglátogassák és fürödjenek.

Gyors iramban még Monte-Carlo is fürdőhelyé alakult át. Természetesen az „Azuri partok gyöngye” ebben is a legcsillogóbbá, legnagyobbá, legelegánsabbá nőtte ki magát. De nem mint a japán mesterségesen tenyésztett osztrigaizadvány, amihez 12 év is kell, hogy forgalombajöhessen, hanem bámulatos szemfényvesztő tempóban. Januárban még jóformán felét sem lehetett sejteni a ma már forgalmas új palotáknak. Modern új kaszinó a strandon, mesterségesen kiépített homokstrand a kavicsos helyett, úszómedencék, új tennisz- és golfpályák... Hölgyet alig látni másképp, mint pyjamában. Az olasz Lido, ahol azelőtt egy hónappal voltam, szinte szegényesen szürke popularis helynek tűnik fel ehhez képest.

Juan les Pinsben, Cannesban, Nizzában is fürödnek, nagy a vígság, tobzódó a kozmopolita elegancia, de az igazi pénzarisztokrácia az idei nyáron, úgy, mint máskor télen, mégis Monte-Carlóban tanyázik.

És csodálatos! Éppen az idén, a komoly pénzügyi zavarok, a vizum megdrágulása ellenére soha ennyi német szót még Monte-Carlóban nem hallottam. Vagy talán éppen a rossz helyzet űz ide sok kalandmerész dámát, hazárdokban bizó d'outré-rihmi gentlement? Tán a rouletten remélik megszerezni, amit a londoni tárgyalásokon nem tudtak kicsikarni? Alig tétélezheti fel ezt az ember a világszerte elismert okos németekről.

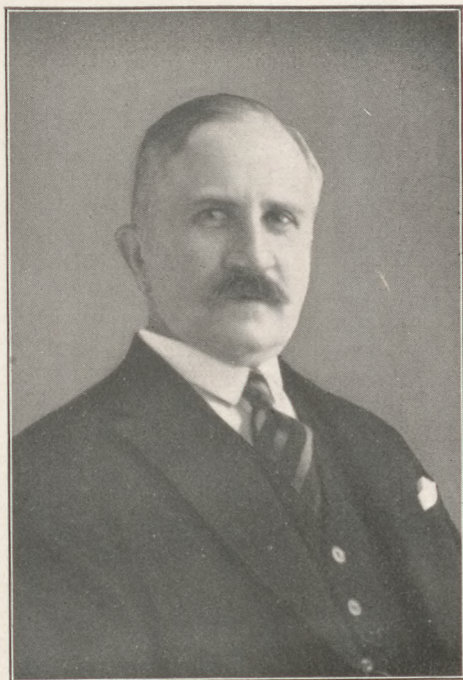
A Kormányzó úr **dr. Bárány Gerő** h. államtitkárnak hú és buzgó szolgálata elismerésül a II. osztályú magyar érdemkeresztet adományozta

Én, amióta itt vagyok, nagyon kételkedem a német józanságban. Hihetetlen, mennyi kétségbeesett, ötven felé közeledő baroninnal és gräfinnel találkoztam! Az egyik — szimbólikus eset: A tavaly még ragyogó szépség a berlini szalónokban, ékszereiről regéket meséltek, sőt nálunk is emlegették nevét, de botránkozva, mert egy nálánál sokkal fiatalabb, nagyon elegáns, de nagyon elszegényedett magyar gentrivel való viszonya közismert volt. Itt most

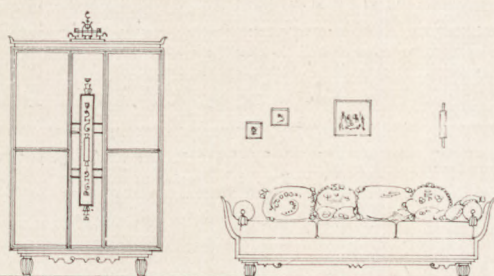
két hónap alatt az utolsó fillérig elvesztette vagyonát: brilliánsait, wiesbadeni nyaralóját és... szépségét. Zavaros, kétségbeesett szemei alatt dagadt zacskók és eddig ápolt bőrén nagyon is meglátszik a masszázs hiánya. Az utóbbi időben itt lakott a hotelben és éppen most meséli a szobalány, hogy ma délelőtt kitéték, csomagjait persze visszatartva és hogy mindenkinek tartozik a hotelben. (Nekem is!) A kaszinó fizeti az úti-költségét.

Egy másik, egy hamburgi fiatalasszony, — a strandon ismerkedtem meg vele — tegnap még a medencében láttam, ma együtt jöttünk vissza autocárral a Baichról. Az ura hazautazott... pénzért.

És magyarok is vannak szép számmal, és pedig nemcsak olyanok, mint a hotelem titkárnja, állítólag volt magyar katonatiszt. Mesélik, szintén itt vesztette el a pénzét. De ez talán csak mese. Magyaroknak, ügye, nem kell okvetlenül Monte-Carlo, hogy teljesen tönkremenjenek? Lássá, ettől nem fél híve Zya Péli.

A Kormányzó úr dr. rábapordányi **Gévay-Wolff Nándor** vallás- és közoktatásügyi min. államtitkárnak értékes szolgálata elismerésül a II. osztályú magyar érdemkeresztet a csillaggal adományozta

KÁNTOR TAMÁS ÉS FIA

MŰBÚTORGYÁROSOK

Készítenek úgy saját, mint adott tervek szerint modern és stílbútorokat, lakberendezéseket.

KÉSZ BÚTOROK RAKTÁRA / ALAPÍTTATOTT: 1890

BUDAPEST VIII, THÉK ENDRE-U. 39

A SZÁMÚZÖTT KIRÁLY

Irta: Porteller Emil.

Az utóbbi évek egyik legérdekesebb vendége érkezett Budapestre. Egy halkszavú, feltűnően karcsú, magas úr. Királyi vendég: XIII. Alfonz spanyol exkirály. Váratlanul jött, szinte senki sem tudta. Fogadtatása nem volt királyokhoz illő fényes elfogadás. Nem volt sem pompa, sem díszbandérium és nem volt örjögő, lelkes tömeg. Páran voltak csak, akik fogadták és mégis milyen tragikusan fenséges volt az a pillanat, amikor a nagy spanyol nemzet elűzött fejedelme — huszonhárom év után — ismét magyar földre tette a lábát. Egy darabka világtörténelmet hozott magával. Sok szomorúságot és sok megaláztatást.

Arca megviselt. Kiült rá az utóbbi hónapok rengeteg megpróbáltatása. Szemén, beesett arcán, ráncain — szemmel láthatólag — kemény nyomot hagyott az öt hónap előtti országfölfordulás.

Hangja halk, szomorú csengetésű. Beszédje végtelen finom.

Fekete, selyemhajtókás öltönyben áll előttünk. A hallban félhomály. Kíváncsi emberek, újságírók, bémésködők. A szenzáció most itt: ez a nyulánk, pergamentarcú ember, nemrég még hatalmas ország ura. Valesquez képei jutnak eszünkbe. Szinte ki szeretnénk

cserélni a modern gallért egy merev kis golilottal, hogy a kép annál tökéletesebb legyen. Hihetetlenül érdekes ez a királyi fej, úgy ahogy van, agyongyötörten, hamú-

szürkén. Idegesen végigsimítja homlokát és beszélni kezd: — Régen jártam Budapesten, évekkal előbb és mégis oly szívesen emlékszem vissza az itt töltött napokra.

Sajnálom, hogy az önök szép fővárosát ilyen szomorú alkalmammal kellett viszontlátnom.

— Felség, beszéljen talán magáról valamit. Az utolsó időről? — kérjük némi vakmerőséggel. Arca pillanatra elborul, sötéten néz maga elé, aztán ráánk. Tagadólag rázza fejét.

— Nem nyilatkozom! — feleli határozottan.

Mennyi elszántság, fájdalom és dac volt ebben az egy mondatban. Egy szomorú királytragédia minden titkát eltemette benne.

Közben elkészült a rajz, amit csináltam róla. Még egy utolsó kísérlet. Átadom, hogy írja alá. Fanyar mosolyra húzódik duzzadt ajka, mond valamit és aztán visszaadja a portrét, mint aki azt mondja: földhöz ragadt koldus vagyok és ti ezer tallért kértek tőlem?

És mi megértjük nagyon ezt a szomorúsorsú, agyonhajszolt embert. Nehéz megszokni a fényes ragyogású csillár után a kisleányú gyertyát. Nehéz elgondolni bársonyos trónuson ülve, hogy tragédiámban népek szenzációja, látványossága leszek...

Pedig menyire emberi sors ez. Hatalmasságok dőlnek romokba, trónusok roppannak össze és világok születnek... Így volt és így lesz ez mindig.

XIII. Alfonz spanyol király Budapesten. Mellette Salm-Salmhercegné és Waldbott Ernő báró. Kamara Fotoriport Vállalat felvétele

MAYER FEST, TISZTIT az előkelő világnak. - Deák Ferenc-utca 16-18 Adria-palota. — Telefonszám: Aut. 815-99

Báró Bohus László és Társa

vadásztöltény- és fegyverkereskedését **V., Dorottya-utca 10. sz.** alatt megnyitotta. // Fegyvermester: Brousil Wencel. Telefon: 820-93.

Boák és bundák ➡

Budán I, Horthy Miklós-út 21. sz. Tel.: Aut. 680-86

◀ **Szécsi szűcsnél**

GYÚRÓNÉ KOZMETIKÁJA
VIII, Rákóczy-út 75. szám

OLCSÓ
BÉRLÉ-
RENDSZER

Modern arcápolás. — Mindennemű szépséghibák eltávolítása. — Alkalmi és esti (dekoltázs) kikészítés. — Szemöldökformázás. — Szemölcsirtás. Hajszáleltávolítás véglegesen. — Helyi fogyasztás. — Bokaformázás.

SZABÁST-VARRÁST

angol-francia mód szerint úrhölgyek a legjobban tanulhatnak

B.-né PALCER AMÁLIA iskolájában Budapest, V. Calvin-tér 8. II. em.

NYÁRI LEVÉL

Ezt a várost igen gyakran megemlegetik a világ híres idegenek. Caruso, Jeritza, Galli Curci itt ismerték meg, hogy mit is jelent ez a szó: bukás és sok Pestre készülő világnagyság gondol elszorult szívvel elődei nek szomorú sorsára. Ez a város nem szívesen hódol be ok nélkül, itt nem lehet boldogulni blöffökkel, itt minden »kiderül«. Furcsa veszedelmeket rejt ez a város

A lillafüredi strandról: Matuskovics Ely, Zánkay Viktorné, báró Herzog Mór Lipót, gróf Orssich Nándor, Bódy Tivadarné, Tost Gyula, gróf Orssich Nándorné, Weiss Alfonz báróné, báró Weiss Marika, Zánkay Péter, báró Weiss Gabi, Lingel Florence, ifj. báró Orssich Nándor, báró Weiss Frici. Foto Seidner, Lillafüred

a gyanútlan idegen számára. Szórol=szóra ez a helyzet: »itt minden kiderül«.

Most is van egy e fajta eset. Jimmy Walker, a new-yorki polgármester körül. Mr. Jimmy talán két hét előtt járt nálunk, két napig en suite mulatott, szórakozott és szemléltető előadást nyújtott az optimista amerikai elvekből. A pestiek megbámulták a népszerű amerikai honpolgárt, — megbámulták, de nem alkottak róla túlzottan nagy véleményt. Valahogyan erőszakoltnak látszott Mr. Jimmy jókedve és valahogy az egész modora magán viselte a kiismerhetetlen emberek tipikus jellegét.

Jimmy úr jött — Jimmy úr ment. Ennek két hete. A két hét alatt furcsa dolgok történtek Amerikában. Távollétében vizsgálatot indítottak ellene és ezen a vizsgálaton kiderült, hogy Jimmy Walker legjobb barátja egy David Maier nevű úr, aki nem más, mint az amerikai morfiuncsempészek vezére és azonkívül más szennyes ügyek terén is bokros érdemei vannak. Jimmy Walker annyira tudatában volt a Maierral való nexus kompromittáló voltának, hogy egy néhány hónappal ezelőt lefolytatott fegyelmi tárgyalás alkalmából a bíróság előtt azt vallotta, hogy *nem ismeri Maier urat*. Most aztán kiderült, hogy itt Budapesten állandóan együtt volt ezzel a Maierral. Együtt lakott Maierral s abban az amerikai trióban, amely Walkert

állandóan kísérte, Maier úr is helyet kapott. A trió pedig állott Walker úr titkárából, orvosából hivatalosan, nemhivatalosan pedig David Maier úrból.

Hát ez bizony nem valami rendes dolog — ezt tudja a polgármester úr is, aki kétségbeesve próbál tiltakozni a vádak ellen. A pesti együttlét azonban minden kétséget kizáróan igazolta a vádak s a polgármester úr most már nem védekezhet. Pest ismét elintézett egy világnagyságot.

*
Párisi anizsz: A legújabb francia divat a színes köröm. Piros, kék, lila, fekete (!) és zöld. Mindig egyező a ruha színével. Színvariációknál pedig a gyöngyházköröm az előírás... Ó ti elmaradtok pápuák és hottentották. Ti még nem tartotok itt, ti csak karikát fűztök az orrotokba és egyéb konzervatív módon igyekeztek a szépséget aláhúzni. Gyertek el Európába. Itt tanulhattok még miként kell átöltözködni egy modern nőnek. Diszkréten, finoman à la Afrika illetve Exposition Coloniale. Vajjon lehet még fokozni mindezeket?

*
Hétfőn délben elutazott Pestről Zilahy Irén, aki egy hónap mulva, október közepén a »Szökik az asszony«

Zarka Erzsike és Juliska Révfülöpön

szubrett-szerepét játssza a lipcsei, később pedig a berlini előadáson. A szerződöttest hosszú viharok előzték meg, a Fővárosi Operett Színház sehogyan sem akarta kiengedni szerződéséből a kis Zilahyt, Marton Sándor közbelépésére azonban sikerült nagyobb viharok nélkül elintézni a kérdést. Először Bécsbe megy Zilahy Irén, ahol Präger Miksa tanítja be szerepére, szeptember végén pedig Berlinben már meg is kezdődnek az együttesrel a próbák. A darabot alaposan átgyúrták, egész sereg új számot kapott a legfrissebb német primadonna, akit Bársony Rózsi sikere után igen kíváncsian várnak Lipcsében. Lassankint több lesz Németországban a magyar színész, mint idehaza...

SZINHÁZ / HANGVERSENY

Vicki Baum a most feltűnt német író volt az elmúlt hét hőse, a szombat esti Vigszínházi premier a „Nagy Hotel“ révén. Az utóbi időkben egyre jobban népszerűsödő kolportázsregények színpadi vázlatát hozta a „Nagy Hotel“. Riportszerű gyorsan pergő cselekmény, izgalmas feszültség az első perctől kezdve, izgalmas mese, mozgalmas színpad és tökéletes illuziókeltés.

Egy szálloda harminchat órája pereg le előttünk, amint a szerző az egyik mondatában felállítja a tételt, a szálloda-hall egy darab keresztmetszet a mai életből. Mindenféle típus felvonul: a világhíró táncosnő, a vezérigazgató, az internacionális bussineszman, a kis lepke gépirókisasszony, az elzüllött báró, a szegény vidéki kishivatalnok, a háborúból ittmaradt rokkant tiszt és így tovább, sok ismerős típus a világváros forgatagából. Érdekes írás, ezt nem lehet letagadni, bármennyire is irodalmiatlan. Haladunk a film felé, ez a dráma egy színpadra internált hangos film, filmszerűen peregnek a képek, filmszerűen szaggatott a cselekmény, amely egy percre nyugalmat nem ad a nézőnek. Ellenállhatatlan erővel viszi és sodorja magával, a figyelem sehol sem lankad (talán az első felvonás utolsó két képe lanyhább) s az utolsó jelenetekig tart a feszültség. Addig, amíg a szerző csak eseményeket rak egymás mellé, nincs semmi baj. Ha azonban a figuráknak véletlenül eszükbe jut analizálni, ha töprengenek, ha vívódnak, akkor már baj van. Kissé naív ilyenkor az analízis, a szerző néhol csak úgy elképzelés szerint állít elének olyan típusokat, akiket mi közelebről ismerünk, mint ő. A nagy Élet mégis csak más, több benne az egyszerűség és több benne a színtelen fakó egyhangúság.

Mondom, csak így, csak itt van baj. Ha a film pereg, akkor nem veszünk semmit észre ezekből az apró konturhibákból, hiszen nincs időnk az alakokat sokáig mérlegelni. Meg azután néhol nincs is hiba egy-két alak körül. A darab legjobb figurája, Kringelein, csodálatos és lenyűgözően drámai az első perctől az utolsóig. Ezt a figurát ismeri a szerző és a remek szerep még jobban megszínesül Törzs Jenő alakításában. Ezek igaz hangok, ez már nem film, egy-egy mondatban már komoly dráma, amely előtt tisztelegni kell a kritikusnak. Anélkül, hogy a szerző maga akarná

vagy akarta volna, pár jelenet után csak Kringelein arcát figyeljük, az ő vívódása érdekel leginkább, ez a szegény haldokló roncs viszi a dráma további fonálát. Törzs Jenő talán életének legcsodálatosabb alakítását nyújtja, olyannyira emberi volt ezen az estén, mint talán egyetlen szerepében sem. Hasonlóan tökéletes, szinte megdöbbentően tökéletes figura Rajnai Gáboré, aki egy a társadalomból kiszakadt, a háborúban megrokkant tisztet játszik. Tökés Anna debüje nem sikerült úgy, mint ahogy vártuk, de ennek elsősorban a szerep az oka. A többiek: Jávor Pál, Makay Margit, Somlay Arthur, Maklári, Somló, Mátrai, Vendrei, Gárdonyi valamennyien a helyükön voltak és eredményes igyekezettel állították elének az egyes figurákat. Hegedüs Tibor rendezése gigantikus munka. A tizenhat képre tagolt dráma óriási technikai és művészi erőt igényel de a rendező győzte erővel is, és színpadi fantáziával is. Vörös Pál díszletei hatásosak és dekoratívek. A darabnak sikere volt s a Vigszínház a jelek szerint biztató igérettel startol.

Az Andrásy-úti Színházban a pénteki premieren jóformán két hosszabblélekzetű darab tölti ki a műsort. Az egyik Felix Gandera vígjátéka a „Varieté“, elsősorban ragyogó szerep és csak azután darab. Csontos Gyula kedvéért került egészen bizonyosan a színház játérendjére, mert az ő szerepétől eltekintve, meglehető-

sen fakó a többi dialógus. Csontos egy Grock-szerű figurát játszik, fanyar és rezignált humorral, miatta érdemes megnézni a darabot. Kivüle Makay Margit, Babochay Erzsé, Abonyi Tivadar, László Miklós és Peti Sándor a főszereplők. A másik hosszabblélekzetű darab a „Menyasszonytánc“, Török Rezső három képből álló parasztvígjátéka, amely a Bársonyházas párnak hozott sikert. Bársonyékön kívül a siker főrézese Rózsahegyi Kálmán, aki ellenállhatatlan derűvel árasztja el a darab minden jelenetét. Kivülük Szász Lilly és Vágóné érdemel említést. A műsor többi részét Tóth Erzsé kitűnő magánszáma, két rövidlélekzetű tréfa s az ezuttal is mulatságos Békeffy-konferansz tölti ki.

Ezen a héten nyílik egy új színház: a Komikusok Kabaréja a Rákóczi-úton. Még sem lehet olyan rossz a színház körüli helyzet, ha a színházbukások helyett színháznyitásokról hallunk...

Sorg Antalék gyermekei: Antal és Andrea.
(Flimsben az ottani gyermekkosztümverseny nyertesei.)

SCHNEIDER BABY kozmetikus
Budapest II. ker., Medve-u. 15. szám. földszint 2.

RÓZSAHEGYI JENŐ prof. boxbajnok magán box- és testedző iskolája IX, Lónyai-u. 7. fsz. 6 (közvetlenül a Calvin-térnél). — Külön hölgy- és gyermektanfolyam.

HAZATÉRÉS

Irta: Zsuzsanna Mária.

Ez a város nem változott!
Hat év előtt mentem el. Nem is mentem: indultam.
Meghódítani a világot. Sauerweinnak lenni, Arlennek.

Ez a város nem változott. Pest még mindig tőlem
várja az úgynevezett társadalmi regényt.
Hat év után a Váci-utcán. Mindenki megnéz, nem

Kitzbühelben: 1. Biró Marietta, Münnich Aladárné, Siklóssy Mária. 2. Münnich Aladár és fiai Antal és Aladár
Mikovényi Vilmos és Münnich Aladárné felvételei

Lussingrandéban: Görgey tábornok és felesége, br. Szentkeresztyné Nyegre Rózsi, Sachsen bárónő, Demény Dezső prel., br. Sachsen, Gerlóczy Tamás és br. Müller *Toth Marka felvétele*

Mit tudom én Annita Loosenak dollárba. A komornámnak azt mondtam, hogy majd utánam hozatom. Szegény Margit hat éven át vallotta: »Én a Beck Zsuzsa bárónő komornája vagyok, de pillanatnyilag a Fischer Géza úrnál átmenetileg dolgozom.« Pillanatnyilag hat éven át. Sajnos mindvégig egy kanárit sem tudtam volna tartani, nemhogy komornát. Nem tudom, hogy mi lett volna, ha dolgozom. Valószínűleg ugyanaz. De nem dolgoztam. Őszintén szólva, én nagyon utálok a mesterségemet. Beszélni szeretek, mesélni, vitatkozni igen. De leülni papír mellé tintával, tollal, ceruzával: rémes. Ha én tőlem hat éven át látott valaki cikket valahol: annak pechje volt. Hat éven át akkor írtam, ha már abszolút nem volt kívül bridgezem, flörtölnöm sportolnom, telefonálnom. A barátaim most azt mondják: sebj, legalább nem írtad ki magadat. Aldott pesti humor.

Paraszibál Kitzbühelben. Fent: Malcolm Pollock Hill, Contessa Maria Louisa Franco-Nisco, Biró János, baronessa Christiana Nisco, barone Enrico Nisco, Münnich Aladárné, van Barker, lent: Baron Menshenger, Biró Marietta, Ruppert Macbeth Mayne, Siklóssy Mária *Mairinger (Kitzbühel) felvétele*

mindenki ismer meg. Azok, akik megismernek zsenben vannak. Nem tudom biztosan: attól félnek-e hogy pénzt kérek kölcsön vagy lelki kalandjaimat kezdem mesélni. Mindenki azt mondja, milyen fiatalon nézek ki. Rossz jel. Hat év előtt még senkinek sem tűnt fel, hogy fiatal vagyok. Majdnem mindenki hangsúlyozza, hogy le kell fogynom. De ezt már hat év előtt is hangsúlyozták, kérték, követelték tőlem a pestiek.

Ez a város nem változott.

Csáky Kálmán hat év előtt egy mondatot kezdett nekem mondani az utcán. Azt mondta: igazad van, hogy elméssz, amit itt ezek összepakliznak a turfon, azt nem jó nézni. — A double eventek... És akkor jött az autóbuszom és rápattantam és hat éven át nem láttam viszont gróf Csákyt, drága Kálmánt, ezt a nekem És most, hogy újra találkozunk hat év után, Csáky egyszerűen befejezte a

NEMESSÉG, címer, előnév kikürtatását, hiteles címer megfestését vállalja **HERALDIKA**, Gróf Károlyi-utca 14, (délután).

MOZGÁSMŰVÉSZETI ISKOLA
felnőttek és gyermekek részére, Kunitzer - Kunos Magda, a Szentpál-táncsoport tagja, államilag képezett okl. tanárnő vezetésével.
V. kerület, Lipót-körút 11. II. em. 1. — Telefon: 11-3-74.

VOGL
TÁNCISKOLÁJA
II, Medve-utca 6. Telefon: 523-46
Különórák egész nap.

1. A Wildalpon: Dieballa György, felesége és leányai Dudi és Süvi. 2. Balatonfüreden: Dieballa Györgyné leányaival

mondatát. A turfon úgymond rémes dolgok történnek — a double eventek körül. — Pont mint hat év előtt. Úgy érzem magam valahogy, mint egy kifordított csipkerózsza. Legfeljebb én — csak én — változtam, nem a város.

Mindenki Bethlenről beszél. Hogy jön, hogy megy, hogy úgy megy mintha jönne. Mintha már hallottam volna ezt a viccet — mikor is — ja persze hat évvel ezelőtt. Hat éven át nem hallottam annyit politizálni, mint amióta visszajöttem hat nap óta. És még valami. Valaki azt mondta nekem, egy okos, kedves fiatal asszony, hogy egy másik fiatal asszonnyal, aki szintén okos és kedves, sőt csinos, nem lehet többé közlekedni. Azt hittem, hogy rosszul hallok. Azt mondtam hogy-hogy? És akkor elmagyarázta. Megokolta. Szép hosszadalmasan, úgynevezett színesen. Hogy hét év előtt volt egy barátja és a férjétől elvált ugyan, de nem ment hozzá a barátjához és most megint van egy barátja, egy másik és hogy ahhoz sem akar hozzámenni. Hát ezért. És egy cousinnám azt mondta: csak nagyon vigyázz, el ne züljél Pesten! És én azt mondtam: jaj mi történik, ha az ember elzüllik Pesten? És ő azt felelte: az emberrel a saját cousinnái nem érintkeznek többé. Közlekedni és érintkezni. — Ez két tipikusan pesti szó. Párisban szórakozik az ember, Londonban mulat, Pesten közlekedik és érintkezik. Mint egy vilányos vagy egy steckkontakt.

Más. Mindenki azt hajtogatja, hogy a város sokkal szegényebb, mint volt. Hogy azt mondják »mindenki kész« és »nekem se fizet senki.« De ezeket és ezekhez hasonlókat és ezeknél jobbakat már hat év előtt is mondtak. Mert mindenki viccel. Humorizál. Csupa G. B. Shaw-k és Chesterlonok ülnek a kávéházakban. És minden utcasarkon szalon nyílik. Ruha-szalonok, bridge-szalonok. Mert persze mindenki bridge-l. Hát ettől a bridgetől voltam leginkább elocsudva. Mert kérem én még ilyent nem láttam. Azt mondja X úr: ha én kettővel indulok, az azt jelenti, hogy hosszú vékonyom van. De még mielőtt ezt lelkembe tudtam volna vésni, közbevág Y. asszony: »De ha én kettővel indulok, az csak azt jelenti, hogy bármi más játéknál bukom.« Hát ez kérem bridgejátékosnak ijesztő dolog. Minek ez a nagy egyéniségmegnyilvánulás a bridgeben? Pont a bridgeben? Hogy a portland-clubot említsem, mindenki röhög. Mindenki el van a saját bridgetudo-

mányától bővölve. Hozzátanulni senki se akar. És egyáltalán csak semmi újat, csak semmi újítást, csak azt, amit már Malvin néni és Samu bácsi kipróbáltak előttünk. Sehol a világon nincs olyan sok tábla kitéve az emeletekre, hogy mikor alapítottak, mint Pesten. Részemre egy üzlet, amely föltűnően »alapítatott«, bátran virulhat, sőt illatozhat: én abban az üzletben nem maradok adós. Ami magyarul annyit tesz, hogy nem is vásárolhatok ottan. Szeretem a friss üzleteket csak úgy, mint a friss ibolyát. Szeretem a haladást. Szeretem az embereket »qui sont très a la chose.« Itt mindenki válvonogatva él. Valakinek panaszkodtam, hogy nem találok a régi ismerőseim: vagy csődbe mentek vagy a halálba. Azt felelte: a praktikusak persze öngyilkosok lettek. Nagyon nevettem, mert ha nem nevetek nagyon, talán sírva fakadok, vagy talán elutazom. Ez a város nem változott.

— Kár. —

A MAGYAR AKVARELL- ÉS PASZTELLFESTŐK EGYESÜLETE október 18-án nyitja meg a XVII-ik kiállítást a Műcsarnokban, melyre minden magyar művész beküldhet vízfestményt, vagy rajzot. Külön érdekessége lesz a XIX. század vízfestőinek kiváló alkotásainak bemutatása. Az Egyesület ez úton is kéri a műgyűjtőket, hogy a birtokukban levő ilyen vízfestményeket szíveskedjenek a kiállításra átengedni. Élő művészek műveit szept. 28 és 29-én veszi át a műtárosi hivatal (kép-kísérő lapokat ugyanott).

ELŐKELŐ ÉS MÉGIS OLCSÓ PENSÍÓ nyílt meg a főváros legelőkelőbb helyén az elegáns Váci-utcában (56. szám). Régi, kedves ismerőst fedeztünk itt fel, amikor fentjártunk a Salon pensióban, melynek tulajdonosnője és vezetője Seress Teréz úrhölgy, kinek hosszú évekig volt közismert és különösen a magyarok által kedvelt pensiója Cigáleban. Amilyen kedvesen és szeretettel fogadta Seress Teréz olaszországi pensiótulajdonos korában a magyarokat, olyan szívesen üdvözölgük budapesti pensióját, melyet különben — mint halljuk — angol mintára fog vezetni.

Zongorakészítő üzem

● Medvegy János ●

Bp. VIII, Főherceg Sándor-u. 6. Vétel, eladás, karbantartás. Világmarkás zongorák s pianinók állandó raktára.

**Nem lesz kövér,
ha PILAVIN-tablettával**

készült fenyőfürdőben fürdik, mert az tengeri sót is tartalmaz.

Pilavin kapható patikában, drogériában.

AZ ALKOTÓ MŰVÉSZEK MUNKATEMPÓJA

Irta: Fligl József

Strindberg-ről köztudomású, hogy valamennyi »házas« sági történeté»-vel egy hónap leforgása alatt készült el.

Ezidőtájt írt a kiadójának: »Amint látja, kéziratomat korrigálás nélkül veszi kézhez. Akként ülök és írok itt ugyanis, mint egy alvajáró. Nem szabad engem felébreszteni. Különben megszűnik az áram. Gyorsvontatú sebességgel halad a munka. Naponként 66 nyomtatott oldalt írok. Ezt a tempót azonban semminek sem szabad megzavarnia.«

A lázas alkotás még több ilyen példáját sorolhatjuk fel. Goethe Beaumarchais naplója alapján nyolc nap alatt írta meg »Clavigo« című drámáját. Molière an »L'amour médecin«-t öt, Heine a »Ratcliff« című tragédiát pláne három nap alatt teremtette meg. Corneille-nek az »Oedipe«-hez nyolc hétre volt szüksége. Scott-nak a »Guy Mannering« című regényéhez hat, Wilde-nek »Dorian Gray arcképe«-hez két hét kellett. Azonban mit jelent ez az irodalom terén tapasztalt nagy rekordteljesítményekhez képest! Balzac regényei és novellái egy 120 kötetes könyvtárat töltöttek meg. Voltaire nem sokkal kevesebb művel ajándékozta meg a világot.

Még termékenyebb volt Dumas père, aki pláne 300 kötetnél is többet írt össze. Nála persze a kvantitás túlszárnyalja a kvalitást. Ha valaki azt állította, hogy Dumas maga nem olvasta

el minden regényét, akkor ez az állítás helyállhat, mert hiszen bebizonyított tény, hogy Dumas idegen szerzőktől származó regények egész légióját a saját neve alatt jelentette meg.

Ugyanazt tette, amit előtte már Lope de Vega spanyol költő és a két világhíres piktor: Raffael és Rubens is megtett.

Arról a gyorsaságról, amellyel nevezetes zenepoéták komponáltak, különféle történetek keringenek. Rossini az ő mesteroperájának: »A szevillai borbély«-nak a megkomponálásával 13 nap

alatt készült el. Egy misét két nap alatt írt meg és ez a mű annóra megnyerte a közönség és a sajtó tetszését, hogy egy lelkipásztor ezt a tréfás megjegyzést tette a zeneköltő előtt: »Rossini, ha te ezzel a misével megállasz majd a nyország kapuja előtt, akkor Szent Péter minden önnöd mellett sem fogja megtagadni tőled a belépést.«

Csodálatra méltó könyvnyedséggel komponált Mozart, egyhuzamban írta meg halhatatlan szerzeményeit anélkül, hogy igénybe vette volna a zongora segítségét. Néha azonban az utolsó pillanatig várt egy zenedarab feljegyzésével. A »Don Juan« megnyitóját például a bemu-

tató előadást megelőző estén komponálta. Serény szellemi munkás volt Donizetti és Verdi is, akiknek egészben csak 14 napra volt szükségük »Don Pasquale«

A lillafüredi pólógymkána humoros akadályverseny résztvevői.

Jobbról: Geszty Lajos, Haggemacher Marit, Rakovszky Iván, Hans Fischer Rittmeister, gróf Orssich Nándorné, Lingel Flórence, Lingel Klári, ifj. Horthy Miklósné Károlyi grófnő, özv. gróf Woraciczky Jánosné, Sibrik Sándor, Bukovinszky Péter, Sibrik Sándorné, Woraciczky Hanna grófnő, Illy Gábor, Woraciczky János gróf, Orssich Nándor gróf, Dietl Hubert, Solymossy Ödön báró, Zánkay Viktorné, gróf Wenckheim Józsefné, Wenckheim József gróf, Burget szds., Nagy Bódog alezr., Nagy Bódogné, lovag Wahl Henrik, báró Weisz Alfonzné, Tost Gyula repülőtiszt.

Fotó Seidner Lillafüred

Ő cs. és kir. Fensége Albrecht főherceg úr magyar díszruhájának készítője

VÉKONY SÁNDOR

SZABOMESTER, BUDAPEST, VÁMHÁZ-KÖRUT 14, TEL.: 832-21

Speciális szabászati mérőkészülékem segítségével szabászati hibák ki vannak zárva.

Dr. DIENES VALÉRIA ORKESZTIKAI ISKOLÁJA
I, Krisztina-körút 59. Telefon: 552-91

Előkészítés a mozdulatművészeti és mozdulatpedagógiai életpályára. Amatőr tanfolyamok gyermekeknek és felnőtteknek. Irányít. Tesztor-málás. Lélekzattanulmányok. Elméleti előadások. Magán-órák. Magáncsoportok. Mozdulatkórus. Színpadi gyakorlat.

és »Rigoletto« című operájuk megírásához. A gyorsvonatú sebesség találó ilusztrációját, amelyet némely zeneköltő tanusított, szolgáltatja Mascagni »Parasztbecsületé«-nek keletkezési története.

Sonzogno milánói zeneműkiadó cég opera-pályázatot hirdetett és Mascagni, aki akkoriban szűkös viszonyok között élő, ismeretlen zongoratanító volt, elhatározta, hogy résztvesz ezen a pályázaton. Mint hogy a pályaművek beküldésének határnapja közel volt, szövegíróinak (Verga drámája után) hihetetlen gyorsasággal és sietséggel kellett dolgozniuk. Mascagni csak apró töredékekben kapta meg a szöveget, amelyet librettistái többnyire levelezőlapokra odavetve küldtek meg neki. Amint az első levelezőlap kezei között volt, a mester nyomban hozzálátott a komponáláshoz. Az első ideák a délutáni órákban szülemlettek meg agyában, amikor éppen útban volt egyik zongoratanítványához. Otthonába visszaérkezve, kijelentette felesége előtt, hogy ma éjjel nem térhet nyugvóra, mert sürgősen papírra kell vetnie kompozitórius ötleteit. Ezen az éjjelen azonban mégsem került sor a komponálásra. Mascagni neje ugyanis éjnek idején egy gyermeknek adott életet és így az újdonsült apa kénytelen volt, partitúráját 24 órára félretenni. Mascagninak a komponáláshoz zongorára volt szüksége. Minthogy nem volt zongorája, tüstént bérelt egy ócska hangszert, amely éppen újszülött gyermeke keresztelésének napján érkezett meg. Alighogy a keresztelési szertartás véget ért, a zeneköltő a szomszédszobába rontott, odarohant az éppen akkor ott elhelyezett bérelt zongorához, belefogott műve megírásába és szinte lélegzetét visszafojtva, mintegy átszellemülten, egyfolytában papírra vetette örökszép operáját.

A marbach-i Schiller-nagy, német költő kezében Schiller 31 drámájának közül hat drámai cím át ezek befejezést nyertek. 25 dráma a költő lelke annyira készen volt, hogy szükség, hogy a 46 év teljében elhúnyt poéta az nem egy zseni riadt visdalmas munkájától.

Lessing a drámáit felvonásról-felvonásra dolgozta készen volt, csupán papírra pedig, mivel az »Emília« lassan és nehézkesen formázott neki. Ibsen, aki drámákat kereszte és találta meg, munkás. A »Tűzvész« c. három hónapig dolgozott.

Rousseau-nak az ő vielmékedésébe került, a könyv leírása pedig további három évet vett igénybe. A kiváló francia író írásközben igen sokat változtatott az írásain és némely kéziratát a szükséghez képest négyszer-öttször is le kellett írnia. A cizeláló munka iránti előszeretettel a szellemi hősök egész soránál találkozunk. A legmarkánsabb példát azonban kétségkívül a sokoldalú Leonardo da Vinci szolgáltatja, aki nagyon nehezen tudta magát elhatározni arra, hogy egy-egy munkát

befejezettnek nyilvánítsa. Hírneves »La Gioconda« (Mona Lisa) című festménye, a párisi Louvre egyik legdrágább kincse négy esztendeig állott a festői állványon, az »Utolsó vacsora« pedig egyáltalában befejezetlenül maradt. Emellett Leonardo korának legtevékenyebb emberei közé tartozott. Ezt egymagában már körülbelül ötszáz oldalra terjedő naplói, tervezetei, vázlatai, rajzai bizonyítják. Katona József másfél év alatt dolgozta ki a »Bánk bán«-t.

Jean Paul (Friedrich Richter) német humoristáról tudjuk, hogy teméntelen kisebb-nagyobb cédulára írt jegyzeteket, amelyeket aztán egészen tetszés szerint használt fel, amennyiben elbeszéléseit majdnem összefüggéstelenül teletűzdelte a feljegyzett gondolatokkal. Gustave Flaubert, aki roppantul fáradtságos, aprólékos részletmunkával képezte ki szókincsét és ugyanilyen csodálatraméltó türelemmel vetette papírra írásprobáit, »Salambó« című könyvében csupán a Karthago feletti nagyszerű napfelkeltének leírásához ezerféle jegyzetet használt fel, amelyeket sok száz könyvből és írásból gyűjtött össze. Auber, »A portici-i néma« komponistájának munkarendszeréről azt olvassuk, hogy dolgozószobájában számtalan kötetet őrzött, amelyekbe olyan dallamokat jegyzett fel, amelyek felkeltették inspirációját. Ha belefogott egy dalmű komponálásába, akkor nem volt egyéb dolga, mint kötetekben körülnézni és feltárt felvenni. Gyakran mondogatta: »Ugy a művészetben, mint az életben nem elegendő, ha kincseket gyűjtünk. Az a legfontosabb, hogy értsünk azok értékesítéséhez.

A jelenkor rekordiróiként szerepelhetnek a detektívregények szerzői. Valamennyit felülmúlja azonban az íróné, a Mrs. P. Halsey, aki hatszáznál több regényt írt, amelyek közül sokat hetenkénti kiadásra fogalmazott meg. A legújabb sorából természetesen kiemelkedni szoktak a rekordlistákra felhívni a Mrs. Halsey, aki a »Dundon« állította fel, aki a »Halsey« eljes tizenöt esztendeig

Sára de Hlosvay Horkovics

9. I. 2. Tel. 891-60 - Entrée Pilvax-köz

NŐI DIVATTERME
Budapest IV, Veres Pálné-u. 16, I. 3

A TELEFON: AUT. 254-68
ET VI. EÖTVÖS-U. 26. B. II. 12

tanuljon Izsó mesternél
színház-utca 42

ERDŐS DOKSKOLA

VI. Ilmos császár-út 31. I. em. 3. sz.
Aut. 299-45 - Fogyókúrák külön hölgyek és férfiak részére orvosi felügyelet mellett.

Kiállító festőművész olcsón fest jó, szép, elökölő arcképet, díszmagyart, gyermekarcképet is. Kiválóan restaurál. Festmények eladók. Található délelőtt 11-12.
Angyalffy Erzsébet Műterem Tokaji-út 21. sz. V. emelet 21. szám, Lipt.

GRAFOLÓGIA

Rovatvezető: Traytler Endre dr. (874-79)

Kérjük az érdeklődőket, hogy az elemzésre beküldött (tintával írott) íráson tüntessék föl az író életkorát és nemét, a borítékon pedig jelezzék a „Grafológia” rovatot.

SOHSE HALUNK MEG. Gyors, mozgékony, fiatalos energia. Mindamellert valami alkalmazkodó nőies odasimulás puhítja meg a merőben férfias predesztinációt. Úgyes, vállalkozó, érdeklődő és ambiciózus. Rengeteg az életkedve és értelmes életrealizációjával megtalálja, megállja mindenütt a helyét, ha helyzete kedvezőtlenebb is. Becsüli sőt szereti a munkát és abban is nagyon aktív. Minden szórakozás érdeklí emellett. Ötletes ember, társasága kellemes, szórakoztató. Bizonyos fokig hiszékeny és könnyen talál magának célokat, ideákat, amiért küzdeni tud és amivel lelki harmóniáját megőrzi. Van benne valami a modern katonából.

KEEP SMILING. Nagyratóró és tartózkodó mivolta sokat felengedett az utóbbi időben. Határozott, sőt dacos és makacs még ma is, csak hogy értelme, disztíngválóképessége mégis a célszerűség kordájába tartja egyéniségét. Természete szerint modoros és formakereső. Energiája itt-ott heves indulatokba lobban ki. Merész, de a külsőségek miatt nem egészen szókimondó. Ebben különben izolált rezerváltsága is visszatartja. Valószínűleg foglalkozott idegen nyelvekkel. Ugy érzi nagyon csalódott. Ha akarja nagyon használható.

ATTA BOY. Nyugtalan, türelmetlen, ingerlékeny, rendetlenül száguldó idegrendszer. Nagyon sok adottsága, képessége van. Egyiknél sem tud még megállapodni, rászánódni. Tekintettel, hogy a dolgokat igen gyorsan fogja fel, gyorsan is ítél, ami nem mindig helytálló és alapos. Pedig nehezen tágít megállapításaitól. Fantáziája az utópiáig dolgozik. Humora sokszor szembe-tűnő. Nehéz vele tisztába jönni, mert sokfélének mutatja magát és az igazi lényéről nem nagyon beszél. Nagyon aktív, de az utolsó cseppig ki tudja használni, élvezni a passzív tétlenkedés gyönyöreit.

MUSSALINA. Példátlanul rugalmas, friss koponya és idegrendszer. Minden behatásra teljes pontossággal kellőképp reagál. A tudományt, művészetet egyaránt kívánja, értékeli. Fantáziája, kedélye, humora elsőrangú. Egész lénye, élete csupa reakció, rezonancia. Minden szellemi és testi megnyilvánulása maga a zenélő ritmus.

80 fillérért elveti gondját rossz varró- és író-gépére, ha karbantartatja nálam.

Első varró- és írógép jókarbantartási vállalat

VI. ker., Lehel-utca 1/c — Telefon: 935-68
Használt gépek vétele és eladása jóállással.

NOVOTNY TÁNC ÉS ARTISZTIKUS ISKOLA

VII, LÖVÖLDE-TÉR 2. SZ. TELEFON: 455-98

AUTÓALKATRÉSZEK

olcsó beszerzési helye, legolcsóbb javítás, garagirozás havi 15 Ft-tól. Úrvezetők autót hához küldjük! — Eladó autót ingyen garagirozzuk. Autók vétele és eladása. — Pontos és szolid kiszolgálás. —

»Forgách-Garage«
Forgách-u. 22-24. Telefon: A. 900-53

MAGÁNHIRDETÉSEK

Csemege aszutor, vörös és fehér különlegesség, olyan mint az ötputtonos, 6 literes fonott kosárüvegben, üveg gratis, literje P 2.30 postán utánvétellel. Báró Orczy János Gyöngyös.

Remek antik hálószeba műbútor olcsón eladó. I. Budafoki-út 22., II. em. 10.

Angyalffy Erzsébet kiállító festőművész olcsón fest jó, szép, előkelő arcképet, díszmagyart, gyermekarcképet is. Kiválóan restaurál. Festmények eladók. Délélt 11-12. Múterem: Tokaji-út 27., V. 21. Lift.

Nemességék kikutatását, családfák összeállítását hitelesítve felelősséggel vállalom, valamint könyvtárak rendezését is. Gárdonyi József genealógus X, Ceglédi-út 5. Válaszbélyeg.

Bérbeadó vidéki kis gazdaság Duna mellett, vasútállomás, 5 szobás modern kúriával, sok melléképülettel 3 holdas kerttel. Állat (tyúk) tenyésztésre különösen alkalmas. Bővebbet a tulajdonosnál. Telefon: Aut. 68-3-88.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

P. GYÖRGYIKE. 1. Bizony igen nagyot csalódhatik, ha kizárólag a »küllém« után itéli meg a férfiakat, anélkül, hogy a belső értékükre is súlyt helyezne. Különbben attól függ, vajjon házasságról avagy csak szerelemről van szó. Utóbbi esetben nem oly veszélyes, mert egy ilyen felületes leány az ilyesmit gyorsan elfelejti. 2. Szívesen állunk rendelkezésre lelki betegek részére, — idegbetegek azonban forduljanak orvoshoz.

JÉ. JÉ! A külföldi szokások nálunk nem mérvadók — és viszont. Idegenek csakis valamely alkalomból járhatnak karonfogvást, lévén ez oly különös meghittségnek a jele, ami az utcán csakis házastársak, jegyesek, rokonok stb. között lehetséges. Ellenben este az idegenek között is fennáll ez a különben kedves szokás.

SZ. I.-NÉ. Budapesten a társaséletet a jó családokban a lakásokban élők, vagyis amint mondani szokás »házuknál« látják vendégül leányaik udvarlót, nem pedig a szállodahallok táncos teáin, ahova ismerős fiatalemberekkel szokás felvonulni, mert az ottani alkalmi felkérések nagyon kétes értékűek szoktak lenni. Nálunk csakis a bemutatás útján történt ismerkedés nevezhető korrektnek (— más nem érvényes!).

G. ILONKA. SZ. Ismerjük az illető urat, de ezen az úton nem adhatunk információt róla — talán kérdezze meg a barátait, mi a véleményük. Ha ott is hagyott egy leányt, ennek még nem feltétlenül ő volt az oka. Ebből ne következtesen!

ÖRÖMSZÜLÖK. Vegyék elő a naptárt és onnan válogassanak születendő fiúk részére egy szép nevet, mert ha bennünket kérdeznek, akkor nekünk a kis Móric név tetszik a legjobban.

AMATEUR. Fényképeit szívesen közöljük, ha jók és a témájuk megfelelő. Az amatőr fényképészeknek több egyesületük van a fővárosban, sőt külön lapot is tartanak fenn, de nekünk teljesen indifferens, hogy melyiknek a kötelékébe óhajt tartozni.

DÁNIEL. Szeplők ellen használjon pudert, hámlasztást vagy szerelmet. Ön is ismeri bizonyára a közmondást, hogy a szerelem vak és a szerelmes ifjak ilyenformán nem láthatják meg a szeplőit.

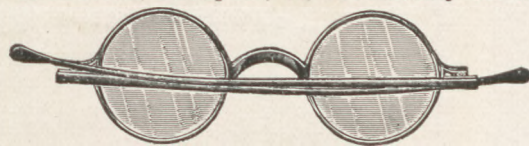
Felelős szerkesztő és kiadó: MIAKICH KÁROLY

Főmunkatárs: UJHELY JÓZSEF

Szerkesztőség és kiadóhivatal Budapest I., Horthy Miklós-út 1 Nyomatott Pápai Ernő műintézetében, Budapest.

CALDERONI és TÁRSA

látészerez, Budapest, V., Vörösmarty-tér 1.

Látcsövek, szemüvegek, lorgnettek, orrcsüptetők Zeiss, Punk-tál és Busch-ultraszínüvegekkel, légsúlymérők, hőmérők és fényképészeti készülékek és kellékek.

A Társaság

RSZ-SZÉCHE
KÖNYV-
TÁR

Frigyes főherceg és Izabella főhercegasszony

(Utolso együttes felvétel, Kallós Oszkár udv. és kam. fényképésztől)

ÁRA
80
FILL.